

STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST

Obor č. 16: Historie

Annelies Marie Franková (Anne Frank)

Anne Mary Urbanová

Praha

Praha 2021

STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST

Obor č. 16: Historie

Annelies Marie Franková (Anne Frank)

Annelies Marie Frank

Autoři: Anne Mary Urbanová

Škola: Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní,
Praha 1, Masná 18

Kraj: Praha

Konzultant: Mgr. Kulíšková Jarmila

Praha 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou práci SOČ vypracoval samostatně a použil jsem pouze prameny a literaturu uvedené v seznamu bibliografických záznamů.

Prohlašuji, že tištěná verze a elektronická verze soutěžní práce SOČ jsou shodné.

Nemám závažný důvod proti zpřístupňování této práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

V Praze dne 15.3.2021, Anne Mary Urbanová

ANOTACE

Tato práce se zabývá životem Anne Frankové a životem lidí v období druhé světové války. Toto téma jsem si vybrala, jelikož si myslím, že válečné zločiny a dění v období války by neměli být zapomenuty. Proto je důležité si je dostatečně připomínat, aby se v budoucnosti již nic takového neopakovalo. Lidé jsou si navzdory všemu rovni. At již barvou pleti, vírou, sexuální orientací nebo nějakým zdravotním handicapem. Všem lidem by mělo být umožněno vzdělání a rozvoj své osobnosti.

KLÍČOVÁ SLOVA

Válka, válečné zločiny, osudy lidí za války, koncentrační tábory, víra v lepší budoucnost

ANNOTATION

This work deals with the life of Anne Frank and the lives of people during the Second World War. I chose this topic because I think that war crimes and events during the war should not be forgotten. That is why it is important to remind them enough so that nothing like this happens again in the future. People are equal in spite of everything. Whether it's skin color, faith, sexual orientation or any disability. All people should be able to learn and develop their personalities.

KEYWORDS

War, war crimes, the fate of people during wars, concentration camps, belief in a better future

Obsah

Úvod.....	1
1 Začátek války	2
1.1 Anne a nejbližší	2
2 Před ukrytím.....	5
2.1 Ukrytí a zadní trakt	6
2.2 Život v zadním traktu	10
2.2.1 Ráno	10
2.2.2 Odpoledne	10
2.2.3 Večer	11
2.2.4 Neděle.....	11
3 Zatčení.....	13
4 Koncentrační tábor Osvětim.....	14
5 Koncentrační tábor Bergen - Belsen	17
6 Deník	19
7 Konec druhé světové války	21
8 Vydání deníku	22
9 Rozhovor	24
Závěr.....	25
Zdroje	

Seznam obrázků

Obrázek 1: pomník Anny Frankové v Amsterdamu	1
Obrázek 2: obrázek rodiny	3
Obrázek 3: fotografie Anne Frankové.....	3
Obrázek 4: Anne Franková	4
Obrázek 5: Dům Anne Frankové	7
Obrázek 6: Miep Giesová, Jan Gies a Otto Frank při otevření Domu Anne Frankové (foto: Jack de Nijs / Anefo, datum: 1. května 1961).	7
Obrázek 7: Úkryt Anne Frankové	8
Obrázek 8: úkryt Anne Frankové	8
Obrázek 9: Koupelna Anne Frankové	11
Obrázek 10: Stůl Anne Frankové	12
Obrázek 11: Anne za stolem	12
Obrázek 12: Osvětim.....	14
Obrázek 13: děti v Osvětimi.....	15
Obrázek 14: fotka z tábora	17
Obrázek 15: pomník v Bergen Belsen.....	18
Obrázek 16: první stránka deníku	20
Obrázek 17: poštovní známka Anne Frankové	23

Úvod

V průběhu 2. světové války okupovala město Amsterdam německá vojska.

Němci obsadili Nizozemsko a pro židovské obyvatelstvo začaly platit diskriminační zákazy a nařízení. Nesměli vycházet na ulici po osmé hodině večerní, nesměli jezdit tramvají, nesměli vést svůj vlastní byznys.

Anna tehdy s ostatními židovskými dětmi musela odejít ze školy a začít chodit do jiné, židovské.

Více než 100 000 Židů bylo deportováno, nejznámější z nich se stala mladá dívka, Anna Franková. Tímto byla vyhlazena téměř celá židovská komunita města.

Deník Anne Frankové dostala ke svým třináctým narozeninám a zachycuje události jejího života od 12. června 1942 až do posledního záznamu z 1. srpna 1944, pak rodina byla odvezena do koncentračního tábora Bergen-Belsen, kdy zemřela na tyfus.

Obrázek 1: pomník Anny Frankové v Amsterdamu

1   **Začátek války**

Druhá světová válka trvala šest let a jeden den. Začala 1. září 1939, když nacistické Německo napadlo Polsko a skončila 2. září 1945 kapitulací Japonska. Šlo o nejkrvavější konflikt v dějinách lidstva, o život přišlo více než 60 milionů lidí, další miliony obětí přinesl hlad a nemoci. Po milionech umírali vojáci, vězni i civilisté.

Německo začalo 9.dubna 1940 se Skandinávským tažením. Během prvního dne bylo obsazeno Dánsko, okupováno Norsko, kde se nacházely důležité přístavy pro vedení ponorkové války (i pro případný útok proti Británii) a pro dopravu švédské železné rudy do Německa. Francouzská armáda ovšem stále nezasahovala – vyčkávala v pevnostech na Maginotově linii a pouze přihlížela, jak se Němci blíží (proto se této válce přezdívá též „válka vsedě“ nebo také podivná válka). Dne 10. května 1940 začali Němci s tažením na západ. Němci nezaútočili přímo, ale nejdříve napadli neutrální státy Beneluxu (Belgie, Nizozemí a Lucembursko). v tento den pro Anne a její rodinu začala válka.

1.1   **Anne a nejbližší**

Anne Franková se narodila 12. června 1929 ve Frankfurtu nad Mohanem jako druhá dcera Otty Heinricha Franka (12. května 1889–19. srpna 1980) a Edith Holländerové (16. ledna 1900–6. ledna 1945). Margot Franková (16. února 1926–9. března 1945) byla její sestra.

Její úředně vedené jméno bylo Anneliese Marie, ale rodina a přátelé jí říkali zkráceně „Anne“. Otec ji někdy nazýval „Annelein“ („Anička“). v roce 1939 Edithina matka přišla za Frankovými a zůstala až do své smrti v lednu 1942. Anne měla svoji babičku velmi ráda a v zadním domě, kde se ukrývali, se jí **zde něco chybí**

Obrázek 2: obrázek rodiny

Obrázek 3: fotografie Anne Frankové

Obrázek 4: Anne Franková

2 Před ukrytím

Rodina žila ve společnosti židovských a nežidovských spoluobčanů a děti vyrostly s katolickými, protestantskými a židovskými přáteli. Frankovi byli reformní Židé, dodržovali však mnohé tradice judaismu. Edith Franková se více starala o děti, zatímco Otto Frank, vyznamenaný německý důstojník z první světové války, se zajímal o učené bádání a měl velkou knihovnu. v době, kdy byli Anně tři roky proběhly 13. března 1933 ve Frankfurtu komunální volby a Hitlerova nacistická strana vyhrála. Hitler se stal říšským kancléřem. Krátce poté začaly antisemitské demonstrace a Frankovi se začali obávat, co se s nimi stane, pokud zůstanou v Německu.

Proto ještě v témže roce přechá rodina Frankových z Německa, podobně jako mnoho dalších Židů; Frankovi odcházejí do nizozemského Amsterdamu, kde měl Otto Frank mnoho přátel a kde zakládá firmu nazvanou Opekta. Společně se svým obchodním partnerem Hermannem van Pelsem založil ještě před válkou, roku 1938, další firmu s názvem Pectacon. Van Pels s manželkou Augustou a synem Petrem emigrovali do Nizozemí z německého Osnabrücku. v únoru 1934 přijela Edith s dětmi a ty byly zapsány do montessoriovské školy.

U Margot se projevily schopnosti v aritmetice a u Anne nadání pro čtení a psaní. Okupační vláda začala perzekvovat Židy přijetím omezujících a diskriminačních zákonů. Povinná registrace a segregace Židů následovala. Margot a Anne měly vynikající prospěch a mnoho přátel, avšak podle zákona Židé směli navštěvovat jen židovské školy, proto byly zapsány na židovské lyceum. s pomocí nežidovských přátel se podařilo Opektu formálně arizovat, s tím, že obchod pokračoval běžným způsobem dál.

Ke třináctým narozeninám 12. června 1942 dostala Anne malý zápisník, který ukázala otcí několik dní před tím ve výloze obchodu. Ačkoliv to byla kniha na podpisy a autogramy s červeno-bílou čtverečkovanou vazbou a malým zámečkem na obálce, Anne se rozhodla, že ji použije jako deník. Začala popisovat sebe, svou rodinu a přátele, školu a místa, která by ráda navštívila. Tyto rané zápisy ukazují, že v mnoha ohledech byl její život podobný životu každé dívky jejího věku, ale zmiňují také změny, které přišly po německé okupaci. Některé narážky se zdají náhodné a nedůrazné.

Přesto se Anne někdy zmiňuje o detailech útisku, který neustále vzrůstal. Například psala o žluté hvězdě, kterou byli všichni Židé nuceni nosit na veřejnosti, a přehledu omezení, která zasahovala do života amsterodamské židovské populace. Realistický Otto Frank začal již tehdy pomýšlet na možnost, že by se se svou rodinou odebral do úkrytu. o svých plánech informoval čtyři zaměstnance Opekty, kteří mu přislíbili pomoc: byli to Victor Kugler, Johannes Kleiman, Bep Voskuijlová a Miep Giesová. Plány se staly aktuálními 5. července 1942, poté, co dostala Margot povolání do transportu. Příští den se rodina Frankových přesunula do zadního traktu domu na Prinsengrachtu, ve kterém sídlila Opekta. Rodina Van Pelsových následovala Frankovi příští týden a 16. listopadu se k nim připojil poslední ukrývající se, zubař Fritz Pfeffer.

2.1 Ukrytí a zadní trakt

V pondělí ráno 6. července 1942 se rodina přesunula na místo úkrytu. Ve svém bytě zanechali nepořádek, aby vyvolali dojem, že zmizeli náhle, a Otto Frank údajně zanechal dopis, který naznačoval, že odjeli do Švýcarska. Pravda, ale byla jiná matka Anne zanechala na pracovním stole list s fiktivní švýcarskou adresou. Jako Židé nesměli použít veřejnou dopravu a šli pěšky několik kilometrů do svého nového domova s několika vrstvami oblečení na sobě, jelikož se neodvážili vzít si zavazadla. Zadní trakt byl prostor v zadní části budovy, přístupný z chodby za kanceláři firmy Opekta. Dvě malé místnosti s přilehlou koupelnou a záchodem byly ve 2. patře a za ním byla velká prostorná místnost a dvě malé místnosti. z menší místnosti vedl žebřík na půdu. Vchod do zadního traktu byl později zakryt regálem s šanony.

Obrázek 5: Dům Anne Frankové

Obrázek 6: Miep Giesová, Jan Gies a Otto Frank při otevření Domu Anne Frankové (foto: Jack de Nijs / Anefo, datum: 1. května 1961).

Obrázek 7: Úkryt Anne Frankové

Obrázek 8: úkryt Anne Frankové

Victor Kugler (český Němec, rodák z Vrchlabí), Johannes Kleiman, Miep Giesová a Bep Voskuijlová byli jedinými zaměstnanci, kteří o ukrytých lidech věděli a společně s manželem Giesové Janem Giesem a otcem Voskuijlové Johannesem Hendrikem Voskuijlem jim pomáhali. Poskytovali jim jediný kontakt s vnějším světem, s jinými lidmi v domě, přinášeli zprávy o vývoji války a politické situaci. Zajišťovali všechny potřeby, starali se o bezpečnost a zásobovali je jídlem, což byl čím dál tím těžší úkol, protože často se k nim nemohli dostat někdy se stalo, že museli jíst stejné jídlo často i zkažené celý týden. Anne psala, jak se snažili a usilovali o zlepšení nálady uprchlíků i během nejhorších časů. Všichni si byli vědomi, že pokud je chytí, hrozí jim za skrývání Židů trest smrti.

Koncem července se k Frankům připojila rodina van Pelse: Hermann, Auguste a šestnáctiletý Peter, potom v listopadu přibyl ještě Fritz Pfeffer, zubař a přítel rodiny. Anne měla radost z nových lidí, se kterými si může povídat, ale napětí se rychle rozvinulo uvnitř skupiny nucené bydlet v takových omezených podmínkách. Poté, kdy sdílela pokoj s Pfefferem, shledala ho nesnesitelným, a měla konflikty s Augustou van Pelsovou, kterou považovala za pošetilou. Annin vztah s matkou byl napjatý a Anne psala, že mají málo společného. Ačkoliv se občas hádala s Margot, psala o neočekávaném poutu, které mezi nimi vzniklo. Citově nejbliže pro ni zůstával její otec.

Nejprve odmítla plachého a nemotorného Petera van Pelse, o něco později v něm našla spřízněnou duši. Anne trávila většinu času čtením a vzděláváním se, zatímco stále psala do svého deníku. Nejenže vypráví události, jak se odehrály, ale píše také o svých pocitech, plánech, o věcech, o kterých s nikým nemohla mluvit. Psala pravidelně až do posledního zápisu 1. srpna 1944.

2.2 Život v zadním traktu

Do tajného zázemí se vcházelo přes dveře schované za regálem s pořadači dokumentů. Dům, ve kterém se s pomocí několika zaměstnanců podniku rodiny skrývaly, má adresu Prinsengracht 263. V době, kdy v domě před tajným úkrytem pracovali zaměstnanci, neseznámení se situací, museli se lidé v tajných místnostech chovat velmi tiše.

„Zadní a přední dům jsou propojené, trubky procházejí oběma domy. Lidé v úkrytu tedy nesměli pouštět vodu nebo splachovat, i kroky byly slyšet. v domě tedy platil přesný časový plán, kdy se, co smí, a kdy ne.

Anne Frank strávila 761 dní v zadním traktu. Ačkoli ne každý den je stejný, v zadním traktu je rytmus života.

2.2.1 Ráno

Kolem čtvrt na sedm zvoní budík u van Pelsových. Pan van Pels vstane a jde do koupelny. Ve čtvrt na osm jde do koupelny Fritz Pfeffer, s ním vstane i Anne. o půl jedenácté začne zadní trakt ožívat a každý se zhostí své povinnosti. Obvykle se kolem půl jedné začnou všichni scházet a sednou si kolem rádia a napjatě poslouchají BBC. Ve čtvrt na dvě se obědvá.

2.2.2 Odpoledne

Když se poobědvá, je čas na odpolední zdřímnutí většiny lidí v úkrytu. Anne používá tento čas ke studiu nebo psaní. Kolem čtvrté hodiny je čas na kávu a od toho okamžiku začínou přípravy na večeri.

Muži jdou domů ze skladu v 17:30. Bep Voskuijlová obvykle přichází, aby zjistila, zda lidé v úkrytu něco nepotřebují. Po šesté hodině můžou lidé z úkrytu chodit po budově.

2.2.3 Večer

Peter van Pels přitahuje chléb, který byl připraven v kanceláři, Otto Frank píše obchodní dopisy na psacím stroji, Margot a Anne dělají administrativní práce a Auguste van Pelsová a Edith Franková vaří večeři.

Po večeři je nějaké čtení, mluvení a poslech rádia. Přípravy na noc začínají od 21:00. Všechny druhy nábytku musí být přesunuty, například v místnosti páru Van Pelsových. Stejně jako v dopoledních hodinách se lidé schovávají jeden po druhém do koupelny.

Každý den, když zapadne slunce, musí být okna zatemněna.

Obrázek 9: Koupelna Anne Frankové

2.2.4 Neděle

Neděle prochází zcela odlišným rytmem. První, kdo vstane, je Fritz Pfeffer; v 8 hodin je první, kdo jde do koupelny. Van Pelsen ho následuje. Jedním z „pokusů“ Anny je sledovat, jak se Fritz Pfeffer modlí patnáct minut.

Snídaně začíná v neděli v 11:30. Po 45 minutách začnou všichni pracovat: čištění koberců, praní prádla, stlaní postele. Pro Annu je neděle nejtěžší den v týdnu. Lehne si na gauč a spí, aby zkrátil čas, ticho a strašný strach.

Večer se před večerí poslouchá rozhlasový koncert.

Obrázek 10: Stůl Anne Frankové

Obrázek 11: Anne za stolem

3   **Zatčení**

V úkrytu strávila Anne s ostatními více než dva roky. 4. srpna 1944 na anonymní telefonické udání vtrhla do úkrytu policie a jeho obyvatelé byli zatčeni. Vedl je Oberscharführer Karl Silberbauer ze Sicherheitsdienst (bezpečnostní služba). Při zatčení se policie snažila shromáždit nějaké cennosti a peníze a použila k tomu aktovku, ve které si Anne shromažďovala svůj deník; dávno to nebyl jen jeden sešit, ale také mnoho různých volných papírů. Deník zůstal ležet na podlaze a tam ho našly Miep Giesová a Bep Voskuijová, které se po odchodu policie odvážily do zadního traktu. Vzaly ho spolu s několika alby fotografií a Geisová vše chtěla vrátit rodině, až se vrátí.

Johannes Kleiman a Victor Kugler byli také zatčeni a posláni do koncentračního tábora v Amersfoortu v Nizozemí, oba válku přežili.

4 Koncentrační tábor Osvětim

Osm ukrývajících se ze zadního traktu bylo posláno do tranzitního tábora ve Westerborku kterým již prošlo více než 100 000 Židů., tam dorazili 8. srpna 1944 Posledním transportem, který byl z Westerborku vypraven na Východ, odjeli 3. září do Osvětimi. Po třídní cestě a byli rozděleni podle pohlaví, takže muži a ženy se již navzájem nemohli setkat. z 1 019 deportovaných bylo 549 lidí včetně všech dětí mladších 15 let posláno přímo do plynových komor. Anne dosáhla věku 15 let před třemi měsíci, takže stejně jako všichni ostatní ze zadního traktu přežila selekci.

Spolu s ostatními ženami byla Anne nucena se vysvléci a podrobit se dezinfekci, byla jí oholena hlava a na paži vytetováno identifikační číslo. Ženy byly využívány na otrocké práce a v noci byly natlačeny do studených budov. Tam se šířily nemoci a Anne onemocněla svrabem. Bezprostředně po příjezdu do Osvětimi zahynul Herrmann van Pels v plynové komoře. Edith Franková, její dvě dcery a Auguste van Pelsová byly internovány v ženském bloku. Fritz Pfeffer zahynul 20. prosince 1944, Edith Franková 6. ledna 1945. Auguste van Pelsová zemřela zřejmě v březnu v některém táboře v Německu. Petr van Pels se účastnil pochodu smrti, zemřel krátce po osvobození v květnu 1945 v táboře v Mauthausenu.

Obrázek 12: Osvětim

Původní koncentrační tábor Osvětim (Osvětim I.) byl založen roku 1940 v nehostinném bažinatém místě nedaleko historického města Osvětim. Základem se pro něj stala polská jezdecká kasárna. Hlavním důvodem vzniku ještě nebylo masové vyhlazování, ale potřeba uvěznění velkého počtu Poláků. Kapacita tohoto tábora byla asi 15–20 tisíc vězňů.

Nacisté během druhé světové války do vyhlazovacího tábora v Osvětimi deportovali nejméně 232.000 dětí, z toho asi 216.000 byly děti židovské, 11.000 romské, přibližně 3000 polské. Když 27. ledna 1945 tábor osvobodila Rudá armáda, nacházelo se v něm něco přes 700 dětí a mladistvých.

Obrázek 13: děti v Osvětimi

Roku 1941 začal být realizován plán tzv. „konečného řešení židovské otázky“, tedy plán vyvraždění židovské rasy jako takové. Za tímto účelem byl u 3 km vzdálené vsi Březinka vybudován tábor Osvětim II. (Březinka=Birkenau). Jeho kapacita v roce 1944 dosáhla 90 tisíc vězňů. Stavět jej byli nuceni pomáhat sovětští váleční zajatci.

Roku 1942 bylo zahájeno masové vyvražďování, běžící denně po tisících obětí. v táboře se nacházely 4 plynové komory s krematorií. Denně bylo možné zavraždit a spálit až 10 000 lidí. v táboře byli vražděni nejen Židé, ale prakticky všechny národnosti okupované Evropy. Tábor se stal místem působení neblaze proslulých lékařů SS, zejména Josefa Mengeleho. Tito lékaři prováděli pokusy na lidech a nově příchozí na rampě tábora rozdělovali na ty, kteří jsou určeni k okamžitému zabití, na ty, kteří jsou určeni k utýrání otrockou prací a zabití později, a nakonec na ty (zejména děti), kteří se hodí na jejich pokusy.

V letech 1942–1944 bylo vybudováno dalších 40 podtáborů osvětimského komplexu. Nejvýznamnějším z nich byl tábor Osvětim III. – Buna, který byl zřízen ve spolupráci s podnikem IG Farbenindustrie AG. Tato firma vyráběla granulovaný plyn Cyklon B určený k použití v osvětimských plynových komorách.

Když se blížila Rudá armáda, odvezli nacisté většinu přeživších vězňů do jiných KT, plynové komory a krematoria vyhodili do vzduchu a snažili se zničit i písemné důkazy jejich vraždění. I tak ale zůstalo dost nezvratných důkazů o těchto zločinech proti lidskosti. Osvětim byl osvobozen Rudou armádou 27. ledna 1945, jež tímto zároveň dala svobodu 7 tisícům vězňů, kteří v táboře zůstali i po evakuaci jednotkami SS.

5 Koncentrační tábor Bergen - Belsen

28. října byly vybírány ženy pro přesun do tábora Bergen-Belsen. Více než 8 000 žen, včetně Anne a Margot Frankových a Auguste van Pelsové, bylo transportováno.

V březnu 1945 vypukla v táboře epidemie tyfu, zabila asi 17 000 vězňů. Svědci později vypověděli, že Margot byla tak slabá, že se zabila pádem z postele, a o několik dní později zemřela i Anne. Odhadovali, že se tak stalo několik týdnů před osvobozením tábora britskou armádou 15. dubna 1945. Protože přesné datum jejího úmrtí není známo, má se za to, že Anne zemřela někdy v březnu 1945. Po válce bylo odhadnuto, že ze 110 000 židů deportovaných z Nizozemska během nacistické okupace jich přežilo jen 5 000.

Obrázek 14: fotka z tábora

Tábor Bergen – Belsen se nacházel v Dolním Sasku, jihozápadně od města Bergen. Mezi lety 1943 až 1945 zde zemřelo 100 000 zajatců, půlka z nich byli sovětsí váleční zajatci. Až 35 000 z tohoto počtu zemřelo v průběhu několika měsíců před osvobozením, když se v táboře

epidemicky rozšířil skvrnitý tyfus. Když byl tábor 15. dubna 1945 osvobozen, našla zde britská armáda 60 000 většinou těžce nemocných zajatců (necelých čtrnáct tisíc jich navzdory péči umřelo krátce po osvobození) a 13 000 nepohřbených těl.

Péče o zachráněné probíhala v nedalekém táboře zřízeném z bývalé německé tankové základny — samotný koncentrační tábor britská armáda krátce po osvobození z hygienických důvodů (zejména kvůli promoření skvrnitým tyfem) vypálila plamenomety.

Tento tábor nepatřil mezi vyhlazovací tábory s plynovými komorami, umíralo se zde zimou, podvýživou či na nemoci, které se ve špatných podmínkách dobře šířily. Průměrně zde zajatci dokázali přežít zhruba devět měsíců. Mezi významné osobnosti umučené v Bergen-Belsenu patří Josef Čapek (zemřel v dubnu 1945) a Anna Franková (zemřela v březnu 1945).

Obrázek 15: pomník v Bergen Belsen

6 Deník

Anne často v deníku popisuje vztahy v zadním traktu, které se měnili ze dne na den. Když jí bylo 13 let a chovala se ještě podle svých slov velice dětinsky nejčastěji se u stolu hádala s paní van Pelsovou, není však jediná, která se hádala. Ani s matkou dobře nevycházela a čím dál tím víc si všímala, že jsou hrozně rozdílné což ji mrzelo a zároveň štválo. Jediný člověk, kterému důvěřovala byl její otec, kterého přezdívala Pim. Časem, když Anne dospěla se začala usměrňovat a kamarádit se s Peterem se kterým dříve nemněli dobrý vztah. s ním se Anně zdálo, že život je krásný a veselý, ale ani Peter nedokázal vyléčit její smutek z války, který ji často užíral. Na jednu stranu bylo Anně dobře, že si má s kým popovídat a na druhou stranu jí bylo líto, že její sestra tu možnost nemá. Nakonec se přece jen do Petera zamilovala.

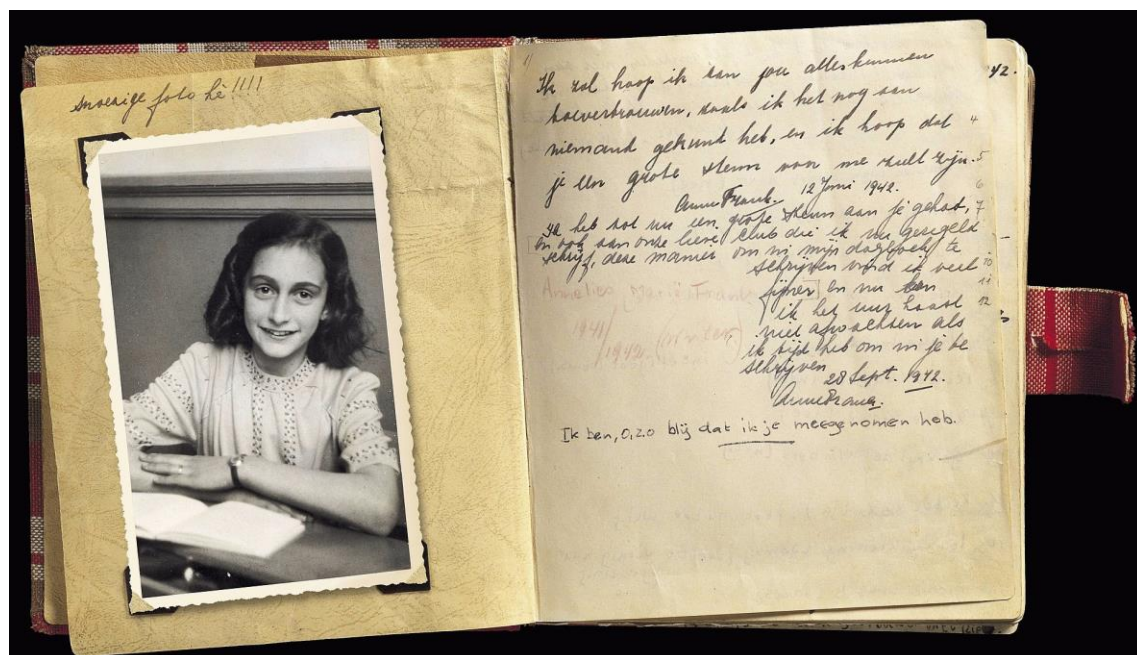
Anne bylo komplikované děvče s vnitřním prožitkem.

Anne v zápiscích zmiňuje rozhlasovou výzvu exilového člena vlády G. Bolkesteina, aby lidé schraňovaly dopisy a deníky z válečné doby. Na tuto výzvu Anne provedla autorskou revizi zápisků, deník z části přepsala, některé části upravila (změnila také skutečná jména svých spolubydlících). Jakkoliv jde tedy o soukromé a mnohdy velmi niterné zápisky, Anne vědomě doufala v pozdější veřejnou prezentaci díla. Pro první vydání deníku její otec vytvořil kompilaci původní i revidované verze.

V několika pasážích deníku se Anna spontánně přiznává, jak ráda píše. „Jsem sama svou nejprísnejší a nejlepší kritičkou, vím přesně, co je napsáno dobře a co ne. Kdo sám nepíše, neví, jak je psaní krásné,“ zapsala si 3. dubna 1944. „Vedle muže a dětí musím mít něco, čemu se mohu plně věnovat! Nechci být jako většina lidí, kteří žili pro nic. Chci být k užitku a pro radost lidem, kteří žijí kolem mne, a přece mě neznají. Chci žít i po své smrti. Psáním se od všeho oprostím, zapomenu na své trápení, moje odvaha žije.“

Deníku téhož dne svěřila i svoje velké přání: „Musím pracovat, abych nezůstala hloupá, abych se dostala dál, abych byla novinářkou, to je můj cíl! Víím, že umím psát. Moje popisy zadního

domu jsou humorné, mnohé věci v mém deníku jsou živé, ale jestli mám skutečný talent, to se ještě uvidí.“

Obrázek 16: první stránka deníku

7 Konec druhé světové války

Dne 8. května 1945 byla oficiálně podepsána bezpodmínečná kapitulace veškerých německých vojsk na všech frontách a tím prakticky skončila 2. světová válka v Evropě.

Během 6 let trvající 2. světové války zemřelo nejvíce lidí, jako kdy v jakémkoliv jiném konfliktu. o to hrůznější je fakt, že byla válka v poměru k počtům mrtvých poměrně krátká. Dřívější konflikty trvaly desítky až stovky let. Druhá světová válka navíc přinesla nejvíce mrtvých ve své druhé polovině.

Při sečtení počtu úmrtí civilního obyvatelstva a padlých vojáků, se dostáváme na čísla kolem 70 milionů lidí napříč světem.

V druhé světové válce zahynulo bez mála 6milionů Židů.

8 Vydání deníku

Otto Frank přežil a vrátil se do Amsterdamu. Zjistil, že jeho žena zemřela a dcery byly převezeny do Bergen-Belsenu. Ačkoliv stále doufal, že přežily, Červený kříž v červenci 1945 potvrdil, že obě zemřely. Teprve poté mu Miep Giesová dala Annin deník, sama jej nečetla. Otto ho přečetl a shledal ho jako přesný a dobře napsaný záznam části jejich společného života. Protože Anne se několikrát zmiňovala, že by chtěla být spisovatelkou. Otto Frank se po zralé úvaze rozhodl, že splní přání své zemřelé dcery a že uveřejní její záznamy jako knihu. Anne začala svůj deník jako místo pro soukromé vyjádření svých myšlenek a napsala několikrát, že by nikomu nedovolila jej číst. Otevřeně popisovala svůj život, svou rodinu, společníky a situace.

Časem si uvědomila, že by mohla psát beletrii k tisku. Na jaře 1944 slyšela v rozhlase Gerrita Bolkesteina – člena nizozemské vlády v exilu – ten říkal, že válka se blíží ke konci a chtěl by uchovat k připomenutí vzpomínky Nizozemců za německého útisku. Zmínil se o zveřejnění dopisů a deníků. Anne se rozhodla poslat svou práci, až přijde vhodná doba. Začala upravovat zápisky, odstraňovat pasáže a jiné přepisovala. Původní zápisník doplnil trhací blok. Vytvořila pseudonymy pro spolubydlící a pomocníky. z Van Pelsových se stali Hermann, Petronella a Peter van Daanovi, Fritz Pfeffer získal jméno Albert Düssell. Otto Frank použil původní deník, známý jako „verze A“ a Anninu upravenou verzi, označovanou jako „verze B“, pro vytvoření první verze k vydání. Odstranil některé pasáže, které hovořily nepěkně o jeho ženě, a části, které zmiňovaly sexuální témata. Navrátil své rodině původní jméno, ale u ostatních lidí nechal pseudonymy.

Otto Frank zemřel roku 1980. Originální záznamy své dcery odkázal v závěti Nizozemskému státnímu ústavu pro válečnou dokumentaci v Amsterdamu. Protože pravost deníku byla od padesátých let několikrát zpochybňována, dali vědci ústavu všechny záznamy přezkoumat.

V listopadu 1980 Nizozemský státní ústav pro válečnou dokumentaci obdržel veškeré originály spisů Anne Frankové a po sérii studií potvrdil autentičnost deníku. Vědci z ústavu přitom prozkoumali mezi jiným rodinné zázemí, okolnosti zatčení a deportace, použité písemné materiály a písmo Anne Frankové. Následně zveřejnili všechny záznamy Anne Frankové společně s výsledky svého výzkumu v 719stránkové publikaci s názvem

"The Anne Frank Diary: The Critical Edition".

Dne 9. prosince 1998 amsterdamský soud zakázal jakékoliv budoucí zpochybňování jeho pravosti a s tím i distribuci předem nevyžádaných publikací, které pravost zpochybňují, pod trestem 25 tisíc guldenů.

Někteří z těch, kteří deník zpochybňují, patří k notorickým antisemitům a zpochybňovačům holocaustu jako takového. Výše zmíněný Faurisson byl profesorem literatury. Podle něj bylo „tzv. plynování“ Židů „gigantickým politicko-finančním podvodem, z něhož měl prospěch stát Izrael a mezinárodní sionismus“. Jeho práce je nekonzistentní a prostoupená manipulacemi s fakty. Podobně Richard Harwood, zpochybňovač holocaustu a neonacista. Deník Anny Frankové je častým cílem neonacistů a antisemitů právě z důvodu své popularity. v dubnu 1988 byla na její počest vyrobena poštovní známka.

Obrázek 17: poštovní známka Anne Frankové

9 Rozhovor

Byla jsem zvědavá na názor někoho, kdo válku zažil, a proto jsem se vydala jednoho sobotního dne do domova pro seniory, a to v Modřicích.

Dámy mě velice krásně přivítaly. Byli rády že mě toto téma zajímá, protože jak již jsem v úvodu nastínila válečná doba by neměla dle jejich slov být zapomenuta. Neptala jsem se na konkrétní věci. Jen jsem je nechala vyprávět.

Jedna z dam paní Leblochová začala rozhovor tím, že při náletu na Brno byl vybombardován jejich byt. Ona se v té době jako dvacetiletá holka schovávala i s rodiči pod domem. Také vzpomíná, jak byli nasazeni v nemocnici u svaté Anny a museli pomáhat ošetřovat raněné. Její vrstevníci z rad mužů zase museli vybírat po náletu mrtvé a raněné z trosek. Sama tento moment popisuje jako ty nejhorší okamžiky v životě. Strach provázel beznaděj uvedla.

Druhá z dam paní Kočaříková zase uvedla, jak její rodina na venkově schovávala dvě židovské rodiny. Bylo ji v té době patnáct let. Přes den tam chodili Němci a jejich rodina měla strach, že je za hospodářskou budovou kde se přes den ukrývali někdo uvidí nebo najde. v té době by jim za ukrývání Židů hrozila smrt popravením. U těchto dam jsem pobyla, asi hodinu a byla jsem překvapena co vše se v té době dělo. Za rozhovor jim moc děkuji.

Závěr

Nejsilnější pro mě bylo poznat její sny. Uvědomit si, že ze světa zmizelo šest milionů Židů i s jejich sny a touhami. Jen proto že byli Židé. a že těm lidem uprostřed všeho toho děsu šlo víc než jen o holé přežití. Mám k Anne blízko nejen lety ale i jménem, v Anne se tak trochu ve svých letech vidím. Byla to mírně přidrslá, veselá a aktivní holka, a hlavně milovala knížky a psaní. Přitom měla své sny a cíle jako i já a všichni v těchto letech.

Chtěla vést obyčejný život. Mít manžela a děti ale na druhé straně chtěla být úspěšnou novinářkou a něco v životě dokázat. Na svůj věk velice dobře psala a prezentovala své myšlenky. I když se vydání deníku nedožila, myslím, že by na sebe dnes byla pyšná. Občas o sobě pochybovala a dnes ji za její literární počiny v patnácti letech obdivuje ne jeden spisovatel či spisovatelka. Sice až po smrti ale přece to dokázala. Stala se symbolem a zná ji celý svět.

S obdivem ji skládám hold.

Anne Frank: *„Nechte mě být, jaká jsem a já budu spokojená”*

Zdroje

Literatura

- VÉLEZ, Rebeca. *Deník Anny Frankové*. 2. vydání. Říčany: Sun, 2019. Povinná četba. ISBN 978-80-7567-410-4.

Webové stránky

- *Holocaust* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
<https://www.holocaust.cz/dejiny/lide/obeti/anna-frankova/>

Video

- *Historické video s Anny Frankovou* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: —
<https://www.youtube.com/watch?v=iwEBcHVuFbo>
- *Anne Frank House* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
<https://www.youtube.com/watch?v=a4lxDhPC8gY>

Zdroje obrázků

Obrázek č.1:

- *Pomník Anny Frankové* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
<https://www.radynacestu.cz/magazin/dum-anny-frankove/>

Obrázek č. 2:

- Rodina Anny Frankové [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
<https://www.historieblog.cz/2016/03/9-faktu-ktere-jste-o-anne-frankove-nevedeli/>

Obrázek č.3:

- *Fotografie Anne Frankové* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
<https://anitram.wordpress.com/2015/10/16/reinkarnace-aneb-prevtelovani-duse-hmotne-dukazy-vzpominky-z-meho-zivota-anny-frankove/>

Obrázek č. 4:

- *Foto Anny Frankové* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Anne_Franková

Obrázek č.5 a 6:

- *Otevření památníku – dům, kde žila* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Dům_Anne_Frankové

Obrázek č. 7, 8, 9, 10 a 11:

- *Úkryt Anne Frankové* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
<https://insmart.cz/udal-annu-frankovou-umela-inteligence-pomuze-vyresit-jednu-ze-zahad-2-svetove-valky/>

Obrázek č. 12:

- *Osvětim* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
<https://www.reflex.cz/galerie/historie/113431/osvetimska-tovarna-na-smrt-dnes-budi-vasne-i-v-napjatych-polsko-ruskych-a-polsko-izraelskych-vztazich?foto=1>

Obrázek č.13:

- *Děti v koncentračním táboře Osvětim* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
<http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/zahranicni/v-osvetimi-bylo-zavrazdeno-vice-nez-200-tisic-deti.dalsi-vyroci-osvobozeni-tabora-proto-bude-venovano-jim>

Obrázek č. 14:

- *Fotka z tábora* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
<https://www.pinterest.ca/pin/439804719840805075/>

Obrázek č.15:

- *Náhrobek Anny Frankové* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
<https://www.streetroots.org/news/2015/04/12/end-youth>

Obrázek č. 17:

- *První stránka deníku* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Deník_Anne_Frankové#/media/Soubor:Diary_of_Anne_Frank_28_sep_1942.jpg

Obrázek č.18:

- *Poštovní známka Anny Frankové* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:
http://www.christnet.eu/clanky/4225/anne_frankova_by_oslavila_osmdesatiny.url